

**សារិន ភាក**  
 បណ្ឌិត សេដ្ឋកិច្ចនយោបាយ  
 (មានវិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ច និង វិទ្យាសាស្ត្រនយោបាយ)

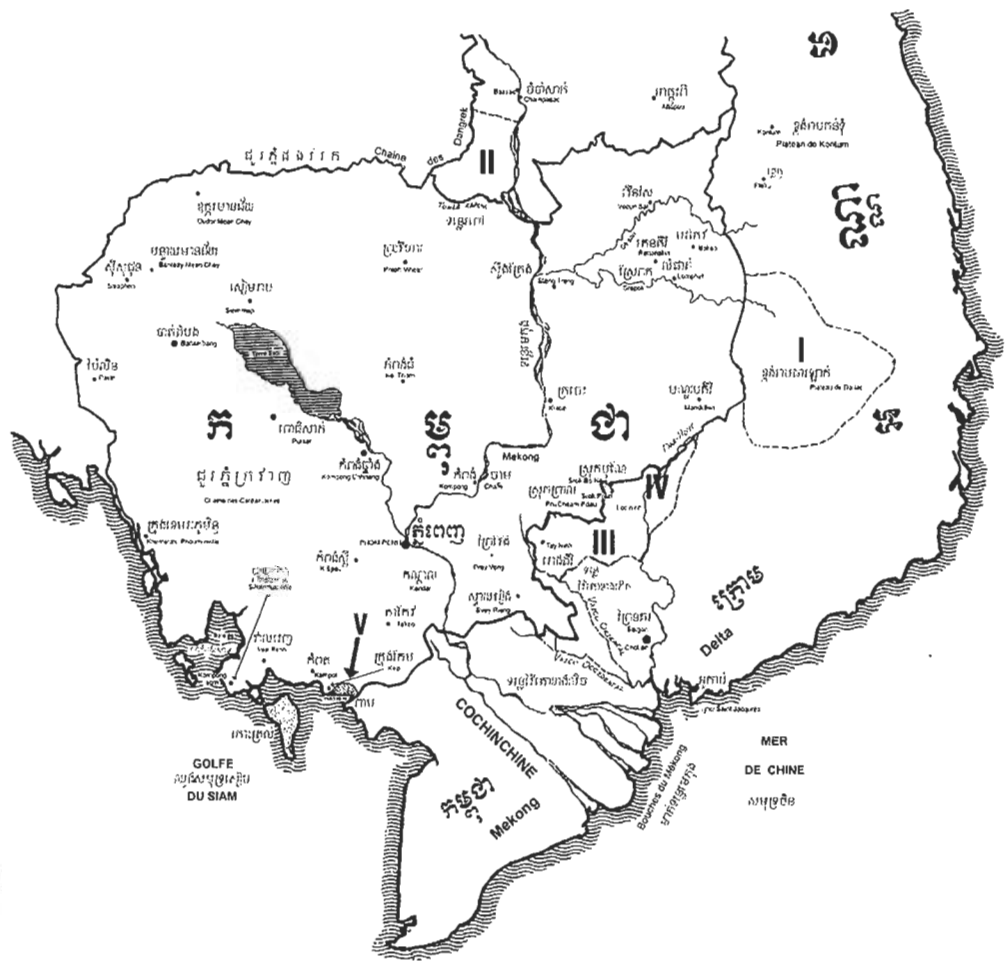
បណ្ឌិតសិក្សា នៃបណ្ឌិត្យសភាស្ថានស្រីសុភាព  
**រាស៊ីរាត្រូស៊ី**

# ព្រំដែន នៃប្រទេសកម្ពុជា

ជាមួយបណ្តាប្រទេសនៃ

## អាស៊ីអាគ្នេយ៍

ឡាវ-វៀតណាម (កូសាំងស៊ីន-អណ្ណាម)



ផែនទី បង្ហាញការបាក់បង្អួកដីរបស់ កម្ពុជា  
 នៅក្នុងឱកាសធ្វើប្រតិបត្តិការព្រំដែន ជាបន្តបន្ទាប់  
 ក្រោយសង្គ្រាម ១១ សីហា ឆ្នាំ ១៩៧៣

(...)..ក្នុងមួយជាតិខ្ញុំនេះ ខ្ញុំមិនចង់ឲ្យ ប្រជាពលរដ្ឋរបស់ខ្ញុំរងទុក្ខវេទនាទេ, រូបខ្ញុំក៏ ដូចជាខ្មែរឯទៀត ដែលស្នេហាមាតុភូមិរបស់ខ្លួនដែរ មិនអាចចៀសវាងការវាយ ប្រហារប្រឆាំងនឹងអំណាចបរទេសដែលចូលមកធ្វើអាណានិគមកិច្ចប្រយោជន៍ពានប្រទេស ខ្ញុំ ឬ មកជ្រៀតជ្រែកកិច្ចការផ្ទៃក្នុងរបស់ជាតិយើង ឬក៏គំរាមកំហែងបូរណភាពទឹកដី របស់យើងបានឡើយ.....

(...)..ឆ្នាំ១៩៥២-១៩៥៣ ខ្ញុំបានដឹកនាំចលនាតស៊ូប្រឆាំងអាណានិគមបារាំងទាមទារ ឯករាជ្យជូនកម្ពុជា...។ ...ក្នុងចន្លោះឆ្នាំ ១៩៧០-១៩៧៥ ខ្ញុំបានធ្វើការតស៊ូប្រឆាំង ចក្រពត្តិអាមេរិកាំង... ។ ...ខែមករា ១៩៧៩ ខ្ញុំបានធ្វើដំណើរទៅកាន់ក្រុមប្រឹក្សា សន្តិសុខអង្គការសហប្រជាជាតិដើម្បីធ្វើមេធាវីឲ្យប្រទេសខ្ញុំប្រឆាំងនឹងសាធារណរដ្ឋ សង្គមនិយមរៀតណាមអ្នកឃ្នានពានប្រទេសកម្ពុជា ... ។

(...)...ប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរពិតៗមិនសុខចិត្តបំរើរបបណាដែលមិនបានប្រសូតចេញពី សេចក្តីសម្រេចផ្ទាល់របស់ខ្លួននោះឡើយ..., ប៉ុន្តែគេសុខចិត្តទ្រាំនូវការលំបាកវេទនា គ្រប់បែបយ៉ាងទាំងអស់...ទោះជាសេចក្តីស្លាប់ក្តីដើម្បីបុព្វហេតុរំដោះប្រទេស កម្ពុជា និងរក្សាជាតិខ្មែរ ពូជខ្មែរឲ្យបាននៅគង់វង្ស...។

...គួរឲ្យសោកស្តាយបំផុតចំពោះជនបរទេសដែលមិនយល់អំពីមនោសញ្ចេតនា ពិតៗរបស់ប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរ.... ។

នរោត្តម សីហនុ

មានព្រះបន្ទូលនៅថ្ងៃទី ១៨ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ១៩៩០  
(ក្នុងតំបន់តស៊ូរំដោះជាតិដោយដៃនៃកម្ពុជា-ប៉ែ)

# ជីវប្រវត្តិរបស់ លោក សារិន ឆាក



## SARIN CHHAK

Ministre Plénipotentiaire de 2<sup>e</sup> classe, Secrétaire Général du Ministère des Affaires Etrangères.

Né le 2 Janvier 1922 à Phnom-Penh, fils de M. Sarin et de M<sup>me</sup> née Sann. Marié avec M<sup>lle</sup> Koy Vann Sinn. Enfants : V , V , C , C

Bachelier en Droit, Ancien élève de l'Ecole d'Administration Cambodgienne et de la Faculté de Droit de Phnom-Penh.

Carrière : Percepteur, Chef de Poste Administratif, Chauvaysrok, Secrétaire Général à la Municipalité de Phnom-Penh, Directeur des Bureaux.

Officier du Monisaraphon, Chevalier de l'ORC, Médaille de la Défense Nationale.

Adresse privée : 113 rue Trasak-Paem, P.-Penh.

ដកស្រង់ពីសៀវភៅ **ឥស្សរជនកម្ពុជា ឆ្នាំ ១៩៦៣**  
From "Les Personalités Du Cambodge, 1963"

លោក **សារិនឆាក** (អានថា៖សារិនឆាក់) ដែលមាននាមដើម **ឃិនកាំង** មានដើមកំណើតពិតប្រាកដនៅឯ ភូមិក្រាំងស្នា ស្រុកព្រែកប្បាស ខេត្តតាកែវ។ លោកបានប្រសូតនៅថ្ងៃទី២ខែ មករាឆ្នាំ១៩២២។ លោកត្រូវជាបុត្រទី៣របស់បិតា លោកឈ្មោះ**ឃិន** និងមាតាឈ្មោះ **នាយឡាក់**។ ឪពុកម្តាយលោកប្រកបអជីវកម្មជាកសិករ។

នៅក្នុងជំនាន់អាណានិគមនិយមបារាំង ដោយលោកពុំបានចូលរៀនសូត្រទាន់ពេលអាយុវ័យក្មេង លោកក៏ត្រូវផ្លាស់ប្តូរ បញ្ជីជាតិ ដើម្បីបានចូលរៀនសូត្រនឹងគេ ហេតុ ដូច្នេះហើយបានជាលោកប្រែឈ្មោះមកជា **សារិនឆាក** តាំងពីនោះរៀងរហូតមក។

លោកបានសិក្សាច្បាប់នៅឯប្រទេសកម្ពុជាហើយលោកក៏បានបន្តការសិក្សារបស់លោកនៅឯប្រទេសបារាំងរហូតដល់បានជាប់ជាបណ្ឌិតខាងសេដ្ឋកិច្ចនយោបាយនៅឆ្នាំ១៩៦៦។ ដើម្បីបំពេញសញ្ញាប័ត្រលោកនៅឯប្រទេសបារាំង លោកក៏បានជ្រើសរើសកិច្ចសិក្សាអំពីរឿង ព្រំដែននៃប្រទេសកម្ពុជានេះឡើង។ និក្ខេបទ (Thesis) របស់លោកជាភាសាបារាំងមាន ចំនួន៤ភាគ គឺ៖

- ភាគ១៖ ព្រំដែនខ្មែរថៃ (La frontière Khmero-Thailandaise)
- ភាគ២៖ ស្ថិរភាពនៃព្រំដែន សហការបារាំងសៀម ឆ្នាំ១៩០២-១៩៣៩ (La stabilization de la frontière. La collaboration Franco-Siamoise. 1902-1939)
- ភាគ៣៖ ចំណោទថ្មីអំពីព្រំដែន ឆ្នាំ១៩៤០ (La remise en cause des frontières)
- ភាគ៤៖ គំនូសព្រំដែនកម្ពុជាជាមួយប្រទេសលាវនិងវៀតណាមខាងត្បូង (Le Tracé de la frontière Cambodgienne avec le Laos et le Sud-Vietnam)

សៀវភៅដែលបងប្អូនរួមជាតិកំពង់តែអាននេះជាស្នាដៃរបស់លោកដែលប្រសូតចេញ អំពីនិក្ខេបទ របស់លោកខាងលើនេះ។

នៅមុនថ្ងៃ១៨មិថុនា១៩៧០ លោក **សារិនភាគ** បានបំពេញមុខងារលោកជា ឯកអគ្គរាជទូត ខ្មែរប្រចាំប្រទេសអេហ្ស៊ីប (Egypt)។ ក្រោយពីការទម្លាក់សម្តេចសីហនុអំពី ដំណែងមគ្គុទេសក៍ខ្មែរមក លោក ក៏បានដង្ហែរសម្តេចសីហនុទៅកាន់ទីក្រុងប៉េកាំង ព្រមទាំងបានបន្តបេសកកម្ម ជារដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងការបរទេស នៃរាជរដ្ឋាភិបាលរួមជាតិកម្ពុជា (GRUNC) ដឹកនាំដោយសម្តេចសីហនុ។ នៅពេលដែលកងទ័ពខ្មែរ ក្រហមបានទទួលជ័យជំនះនៅឆ្នាំ១៩៧៥ លោក **សារិនភាគ** និងភរិយាព្រមទាំងបុត្រមួយចំនួន ក៏បាន វិលនិវត្តត្រឡប់ចូលទៅមាតុភូមិវិញដែរ។ ចាប់ពីពេលនោះមក គេក៏ពុំសូវបានដំណឹងច្បាស់លាស់អំពីរូបលោក និងគ្រួសារទៀតឡើយ។ នៅពេលដែលទ័ពយួនបានវាយប្រហារមកលើរបប ប៉ុលពតនៅចុងឆ្នាំ១៩៧៨ មជ្ឈដ្ឋានមួយចំនួនបានអះអាងថាបានឃើញរូបលោកព្រមទាំងភរិយា នៅឯទីក្រុងភ្នំពេញ នៅពេលមុនថ្ងៃ ដែលទ័ពយួនចូលកាន់កាប់ទីក្រុងភ្នំពេញបន្តិច។ ទោះជាយ៉ាងណាក្តីក្រោយពេល ដែលប្រទេសចិនបានដឹក នាំសម្តេចសីហនុចេញអំពី ភ្នំពេញផុតទៅ ក៏គេពុំបានឃើញរូបលោកទៅតាមសម្តេចសីហនុឡើយ។ ប្រភព ខ្លះទៀតបានអះអាងថាលោកបានត្រូវទ័ពយួនចាប់បាន នៅពេលដែលវាចូលមកដល់ក្រុងភ្នំពេញ។ ដោយសារ តែលោកបានសរសេរអត្ថបទនិង សៀវភៅជាច្រើនដែលប៉ះពាល់ដល់យួន លោក ក៏ត្រូវពួកវាចាប់យក ទៅដាក់គុកនៅឯប្រទេសវា។ ដោយគេពុំដែលបានឃើញវត្តមាន របស់លោកនិងភរិយាតាំងពីពេលនោះមក មជ្ឈដ្ឋានក្រុមគ្រួសាររបស់លោកបាន យល់ថាលោកប្រហែលជាបានទទួលមរណៈភាពនៅឯគុកយួន នោះ ជាប្រាកដ។

យើងខ្ញុំទាំងអស់គ្នាសូមគោរពវិញ្ញាណក្ខ័ន្ធរបស់លោកដែលបាន ចែកឋានយើងនេះទៅ ហើយយើង ក៏សូមថ្លែងការរះភក្តីអំណរគុណដល់លោកដែលបានវាងវែរទុកស្នាដៃ របស់លោកចែកជូនជាមរតកដល់បងប្អូន រួមជាតិខ្មែរទាំងអស់គ្នាឲ្យបានយល់ដឹងអំពីការ ឈ្លានពានរបស់សត្រូវជិតខាងយើងមកលើបូរណភាពទឹកដីខ្មែរ ជាពិសេសនៅក្នុងអំឡុង ពេលថ្មីៗនេះទៀត។

ខែឧសភាឆ្នាំ២០០៥

## **Biography of Mr. Sarin Chhak**

*Plenipotentiary Minister (Rank 2), General-Secretary of the Foreign Minister.*

*Born January 2, 1922 in Phnom Penh, son of Mr. Sarin and Mrs. Sann. Married to Miss Koy Vann Sinn. Children: V..., V..., C..., C....*

*Bachelor Degree in Law, Former student of the Cambodian Administration School and the Faculty of Law in Phnom Penh.*

*Career: Collector, Administrative Chief, Chauvaysrok, Secretary-General of the Phnom Penh Municipality, Office Director.*

*Honor: Monisaraphon Officer, Knight of the Royal Order of Cambodia, National Defense Medal.*

*Private address: 113 Trasad Paem Rd., Phnom Penh.*

- From "Les Personalités du Cambodge" 1963 Edition

Mr. Sarin Chhak whose real name is Khin Kaing, was born in the village of Krangsla, district of Prey Kabbas, province of Takeo. He was born on January 2, 1922 to Mr. Khin and Mrs. Chhay Lak who are farmers.

During the French colonial period, because he was not able to attend school early on, when his parents decided to put him in school, due to his advanced age, he was not able to do so unless he changed his birth certificate. Thus, he was forced to adopt a new identity, under the new name of Sarin Chhak, in order to attend school.

He studied law in Cambodia, and obtained his Doctoral Degree in Economic Law in France in 1966. For his doctoral degree thesis, he selected the "Cambodia's Borders" issues as the topic of his research. To fulfill the requirement of his doctoral degree, he wrote his thesis (in French) which included the following four volumes:

- 1- The Khmer-Thai border,
- 2- The stabilization of the border. The collaboration between France and Thailand. 1902-1939,
- 3- The new questioning of the borders, and
- 4- The delineation of the Cambodian border with Laos and South Vietnam.

The book you are currently holding in your hand constitutes a portion of his doctoral thesis above.

Prior to March 18, 1970, Mr. Sarin Chhak acted as Ambassador of the Kingdom of Cambodia attached to Egypt. He was then stationed in Cairo. Following the removal from power of Prince Sihanouk, Mr. Sarin Chhak decided to follow the latter to Peking where he eventually became the Foreign Minister of the Royal Government of National Union of Cambodia (under the French acronym of GRUNC) under the leadership of Prince

Sihanouk. Following the Khmer Rouge victory in 1975, Mr. Sarin Chhak, his wife, and a number of his children decided to return back to Cambodia. Since then not much information was available regarding his whereabouts. It was not until the end of 1978, when the Vietnamese forces invaded Cambodia and routed the Khmer Rouge regime out of Phnom Penh, that several people claimed to have seen him and his wife in Phnom Penh. Nevertheless, following the airlift of Prince Sihanouk from Phnom Penh prior to the arrival of the invading Vietnamese force, Mr. Sarin Chhak and his wife disappeared again. Finally, his family learned that he was captured by the occupying Vietnamese forces. Because of his involvement on border issues related to Vietnam, it appeared that after his capture, Mr. Sarin Chhak was imprisoned in Vietnam where he and his wife found their death.

We take this occasion to honor the memory of Mr. Sarin Chhak, and to thank him for leaving the legacy of his books and thesis detailing the encroachments of our neighbors on the Cambodian territorial integrity – encroachments never abated even to these days.

May 2005.